

Szkoda ukryta podczas przewozu towarów – kto odpowiada i jak dochodzić roszczeń?

W praktyce transportu towarów, zarówno w obrocie krajowym, jak i międzynarodowym, częstym problemem jest tzw. szkoda ukryta – uszkodzenie lub ubytek towaru, który nie jest widoczny w momencie odbioru przesyłki, lecz ujawnia się dopiero po jej rozpakowaniu lub użyciu. Z punktu widzenia prawa przewozowego jest to sytuacja wymagająca szczególnej uwagi, ponieważ terminy i procedury dochodzenia roszczeń w takich przypadkach są odmienne od sytuacji, gdy szkoda jest widoczna od razu.

Opisując wskazane zjawisko należy wprost zaznaczyć że **szkoda ukryta** to sytuacja w której mimo zachowania należytej staranności przez podmiot dokonujący przewozu dochodzi do uszkodzenia przesyłki, które jest niewidoczne przy odbiorze przewożonej przesyłki. Najczęstszymi przypadkami takich uszkodzeń są wszelkie uszkodzenia towaru znajdującego się w zamkniętym opakowaniu mimo faktu iż opakowanie nie zostało uszkodzone jak :

- zawilgocenia towaru,
- ukruszenia lub ubytki w zakresie towarów kruchych lub tych podatnych na działanie sił mechanicznych.

Warto w tym miejscu podkreślić, że w odróżnieniu od szkód jawnych, szkody ukryte wymagają wykazania, iż powstały w okresie, gdy towar znajdował się pod pieczę przewoźnika, oraz że ich przyczyną nie było zastosowanie niewłaściwego rodzaju opakowania, dobrane przez nadawcę towaru. Jest to bardzo ważne w kontekście ciężaru dowodu gdyż to odbiorca musi wskazać, że szkoda powstała w czasie przewozu, a nie np. podczas magazynowania po dostawie. Dlatego istotne jest:

- zabezpieczenie nienaruszonego opakowania do czasu przyjazdu rzeczoznawcy,
- Stosowne dokumentowanie procesu rozładunku,
- Przygotowanie stosownej dokumentacji umożliwiającej wskazanie, że towar był właściwie zabezpieczony przed nadaniem.

W przeciwnym wypadku przewoźnik może w dość łatwy sposób zwolnić się od odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie

W przypadku szkód ukrytych kluczowym elementem jest także termin jej zgłoszenia , gdyż niedochowanie terminu może prowadzić do utraty możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń.

W zakresie przewozów krajowych właściwą podstawą prawną będzie art. 76 ust. 3 ustawy prawo przewozowe , stanowiący iż :

“ odbiorca może zgłosić zastrzeżenia co do stanu przesyłki w ciągu 7 dni od jej odbioru, jeżeli szkoda była niewidoczna przy wydaniu.”

Natomiast w przypadku przewozów międzynarodowych właściwą podstawą prawną będzie art. 30 ust. 2 Konwencji CMR stanowiący iż :

“zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w ciągu 7 dni od wydania przesyłki, z wyłączeniem niedziel i dni świątecznych”

Jak można zauważyć problem związany z wystąpieniem szkody ukrytej jest dość skomplikowany, dlatego aby zwiększyć szanse na pozytywne przejście przez proces likwidacji szkody , należy postępować według określonej procedury:

Sporządzenie dokładnego protokołu w zakresie ujawnionej szkody

W miarę możliwości najlepiej jest to zrobić w obecności przedstawiciela przewoźnika (np. kierowcy), który aktualnie znajduje się na miejscu. Dodatkowo taki protokół powinien zawierać szczegółowy opis uszkodzeń, ich zakres oraz dokumentację fotograficzną odzwierciedlającą deklarowany opis.

1. Zgłoszenie roszczenia

Dla pełnej skuteczności powinno zostać sporządzone na piśmie (np. w formie reklamacji) oraz nadane do przewoźnika w granicach obowiązujących terminów. Bardzo ważne jest aby od razu uwzględnić w nim kwestie takie opis zdarzenia oraz wskazanie wartości szkody potwierdzone stosownymi załącznikami (faktury, list przewozowy, zdjęcia, protokół).

2. Postępowanie sądowe

Jeżeli przewoźnik odmówi uznania roszczenia lub przedstawi propozycję nieadekwatnego odszkodowania, warto skierować sprawę na drogę sądową. Działanie to może być szczególnie korzystne jeżeli wykonaliśmy dwa poprzednie kroki.

Jak można zauważyć szkoda ukryta podczas przewozu towarów to naprawdę spore wyzwanie zarówno pod kątem dowodowym, jak i proceduralnym. Skuteczne dochodzenie roszczeń wymaga szybkiego działania, znajomości przepisów oraz dyscypliny w zakresie dokumentowania szkody. Pomimo tego że to przewoźnik odpowiada za towar od chwili jego przyjęcia do wydania, to jednak na poszkodowanym spoczywa obowiązek wykazania, że szkoda powstała w tym czasie. Dlatego tak ważne jest profesjonalne podejście do sprawy, najlepiej wsparte wiedzą prawną, gdyż w sposób skokowy pozwala to zwiększyć szansę na uzyskanie należnego odszkodowania.

Autor: Michał Krawczyk

Aplikant radcowski w Trans Lawyers

www.translawyers.eu